

Strona główna>Sprawy rodzinne i dziedziczenie>Prawo spadkowe>**Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne**
Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne

Niemcy

1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?

Przepisy szczególne nakładające ograniczenia w rozumieniu art. 30 rozporządzenia dotyczącego dziedziczenia znajdują odzwierciedlenie w prawie niemieckim dotyczącym dziedziczenia gospodarstw rolnych (*Anerbenrecht*), na mocy którego majątek stanowiący gospodarstwo rolne podlega – na określonych warunkach – specjalnym zasadom dziedziczenia.

Zasady te przewidziano w rozporządzeniu w sprawie gospodarstw rolnych (*Höfeordnung*), które stanowi część prawa federalnego i ma zastosowanie w Hamburgu, Dolnej Saksonii, Nadrenii Północnej-Westfalii i Szlezwiku-Holsztynie, oraz w ustawach o dziedziczeniu gospodarstw rolnych poszczególnych krajów związkowych [ustawa o dobrach ziemskich (*Hofgütergesetz*) i ustawa o dziedziczeniu gospodarstw rolnych (*Anerbengesetz*) w Badenii-Wirtembergii, przy czym ustawa o dziedziczeniu gospodarstw rolnych ma zastosowanie jedynie wówczas, gdy zmarły urodził się przed dniem 1 stycznia 1930 r.; rozporządzenie w sprawie spadków (*Landgüterordnung*) w Hesji, rozporządzenie w sprawie gospodarstw rolnych (*Höfeordnung*) w Nadrenii-Palatynacie, ustawa o rolnictwie (*Höfegesetz*) w Bremie]. W pozostałych krajach związkowych przepisy takie nie istnieją. W celu ustalenia prawa właściwego dla dziedziczenia gospodarstw rolnych stosuje się przepisy art. 36 ust. 2 lit. c) rozporządzenia UE dotyczącego dziedziczenia. Ponadto zastosowanie mają również poszczególne przepisy kodeksu cywilnego dotyczące dziedziczenia (§ 1515 ust. 2, § 2049, § 2312) oraz § 13 ustawy o gospodarce nieruchomościami (*Grundstücksverkehrsgesetz*), która zezwala na przejęcie gospodarstwa rolnego w ramach spadku wyłącznie przez jednego współspadkobiercę ustawowego.

W rozporządzeniu w sprawie gospodarstw rolnych przewidziano przepisy szczególne dotyczące dziedziczenia niektórych gospodarstw rolnych, aby uniemożliwić podział odziedziczonej działalności rolnej lub leśnej. Zgodnie z tym rozporządzeniem prawo własności przechodzi na tylko jednego spadkobiercę (dziedziczącego gospodarstwo rolne), co zapewnia zachowanie nieprzerwanego funkcjonowania rentownych gospodarstw rolnych w kolejnych pokoleniach. Przepisy te nie służą wyłącznie prywatnym interesom poszczególnych właścicieli gospodarstw rolnych, ale także interesowi publicznemu związanemu z zapobieganiem podziałom gospodarstw rolnych i utrzymaniem ich wydajności.

Pozostałym współspadkobiercom przysługuje roszczenie, ale maksymalna kwota roszczenia jest niższa niż w przypadku innych sporów spadkowych, co ma na celu ochronę gospodarstw rolnych przed nadmiernymi roszczeniami o spłatę lub odszkodowanie, które zagroziłyby istnieniu gospodarstwa.

2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?

Ze względu na cel regulacyjny prawa spadkowego w zakresie dziedziczenia gospodarstw rolnych, którym jest zapewnienie ciągłości działalności w kolejnych pokoleniach, wskazane powyżej przepisy szczególne należy stosować do krajowych nieruchomości rolnych niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia.

3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?

Zgodnie z regulaminem postępowania w sprawach rolnych (*Verfahrensordnung für Höfesachen – HöfeVfO*) sąd właściwy w sprawach rolnych (*Landwirtschaftsgericht*) może – na mocy prawa niemieckiego – podejmować określone czynności weryfikujące, np. ustalać, czy rozrządzenia testamentowe lub umowy przeniesienia własności gospodarstwa rolnego nie naruszają przepisów w zakresie dziedziczenia gospodarstw rolnych.

Ostatnia aktualizacja: 15/12/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.